

Keski-Suomen Aikajana 4/2019

Tilanne 30.6.2019

***Matkailun, kaupan ja palveluiden kasvu on jatkunut kohtuullisena.
Suhdannehuippu ohitettu viennissä, teollisuudessa ja rakentamisessa.***

Kovin kasvu Saarijärven-Viitasaaren seudulla.

Jyväskylän kasvu vaatimatonta.

Työttömyyden lasku heikentynyt ja pitkäaikaistyöttömyys kasvussa.

***Koko maan tarkastelussa Pohjois-Suomessa kovin kasvu nykyisellä EU-
ohjelmakaudella.***

Veli-Pekka Päivänen

Keski-Suomen liitto

Keski-Suomen aluetalouden kehitys 2013-2Q/2019

Keski-Suomen yritysten liikevaihdot kasvoivat vuoden 2019 toisella neljänneksellä 0,3 %, kasvun vauhti hiipui talvesta 2019. Koko maassa kasvua oli 3,5 %. Keski-Suomen kasvu alkoi syksyllä 2015 ja koko maassa syksyllä 2016. Keski-Suomen kasvu oli kiivaimmillaan biotuotetehtaan rakentamisen ja käynnistymisen myötä vuosina 2016-2018.

Paras kasvu oli Saarijärven-Viitasaaren seudulla (5,6 %), jopa koko maata paremmin. Taustalla teollisuuden investoinnit. Jyväskylän kasvu oli vain 0,7 % eli selvästi viime vuotta heikompaa (3,7 %). Heikkoa menestystä selittää teollisuuden liikevaihtojen kääntyminen laskuun Jyväskylän seudulla. Äänekosken seudun liikevaihdot laskivat toisella neljänneksellä 6,5 %, laskua selittää mm. sellun hinnan lasku.

Kasvun kärjessä olivat matkailu, tukku- ja vähittäiskauppa sekä palvelut. Keski-Suomen kasvu oli kotimarkkinakysynnän varassa. Rakentamisen ja KIBS-alojen eli asiantuntijapalveluiden pitkään jatkuneet liki kymmenen prosentin kasvut laskivat prosentin tuntumaan. Viennin lasku jatkui toisella neljänneksellä. Maailmantalouden epävarmuus heijastuu suoraan vientiyrityksiimme. Myös koko maassa viennin kasvu on heikentynyt ja lomautus-, konkurssi ja YT-utisten määrä on lisääntynyt.

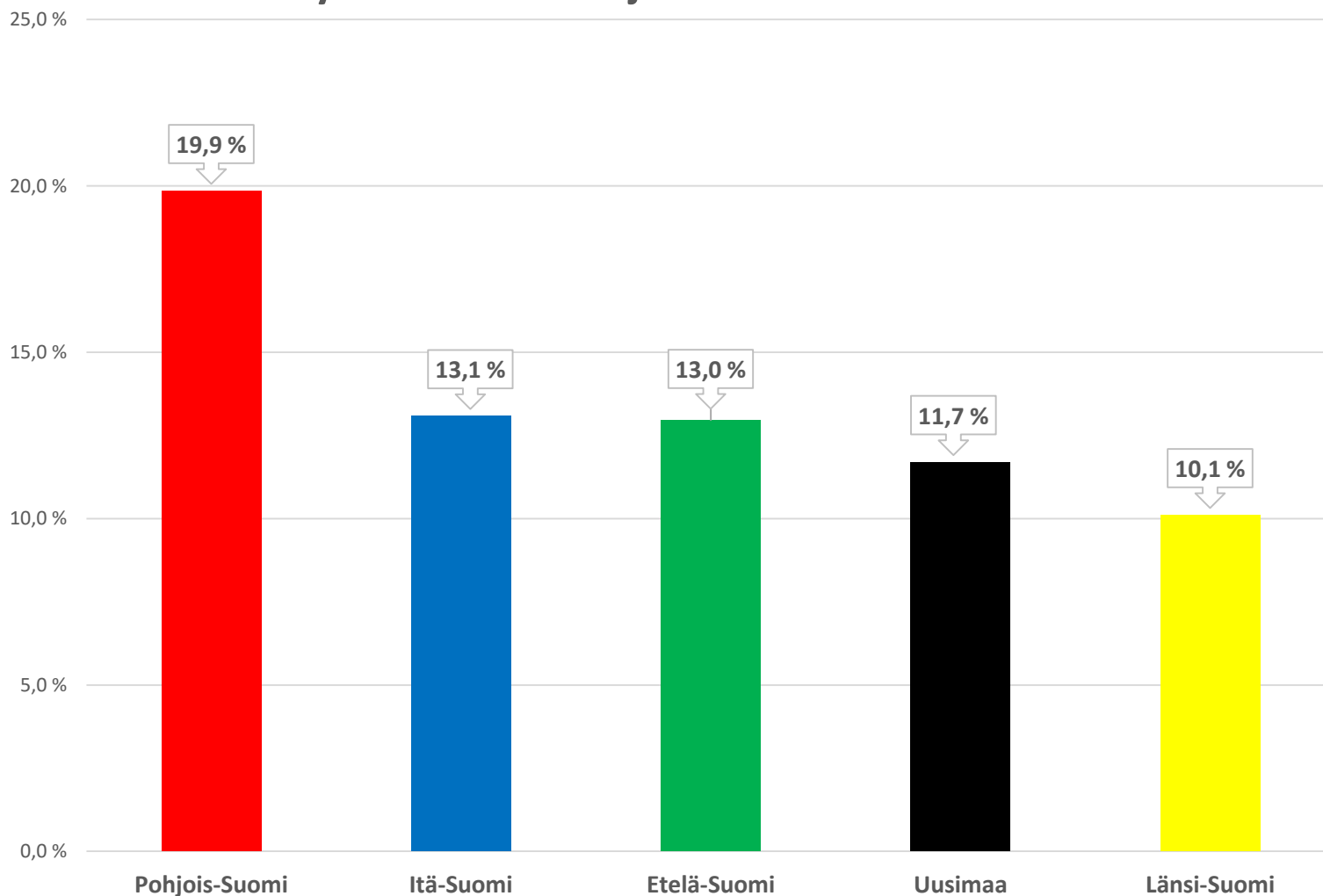
Kasvun heikentyminen on heijastunut työttömyyden laskuun. Työttömyyden lasku on hidastunut voimakkaasti. Viime vuonna työttömyys laski vielä 10,2 % ja elokuussa laskua oli vain 2,3 % . Vuoden työttöminä olleiden määrä jatkoi kasvua elokuussa. Keski-Suomen työttömyysaste on maan toiseksi korkein.

Liikevaihdot ovat kasvaneet eniten vuosina 2013-2018 eli nykyisen EU-ohjelmakauden aikana Pohjois-Suomessa, Länsi-Suomen kasvu oli suuraleista heikointa.

Liikevaihtojen kasvu suuralueilla* ja maakunnissa 2013 - 2018

*Pohjois-, Itä-, Etelä- ja Länsi-Suomi

Yritysten liikevaihtojen kasvu 2013-2018 suuralueilla

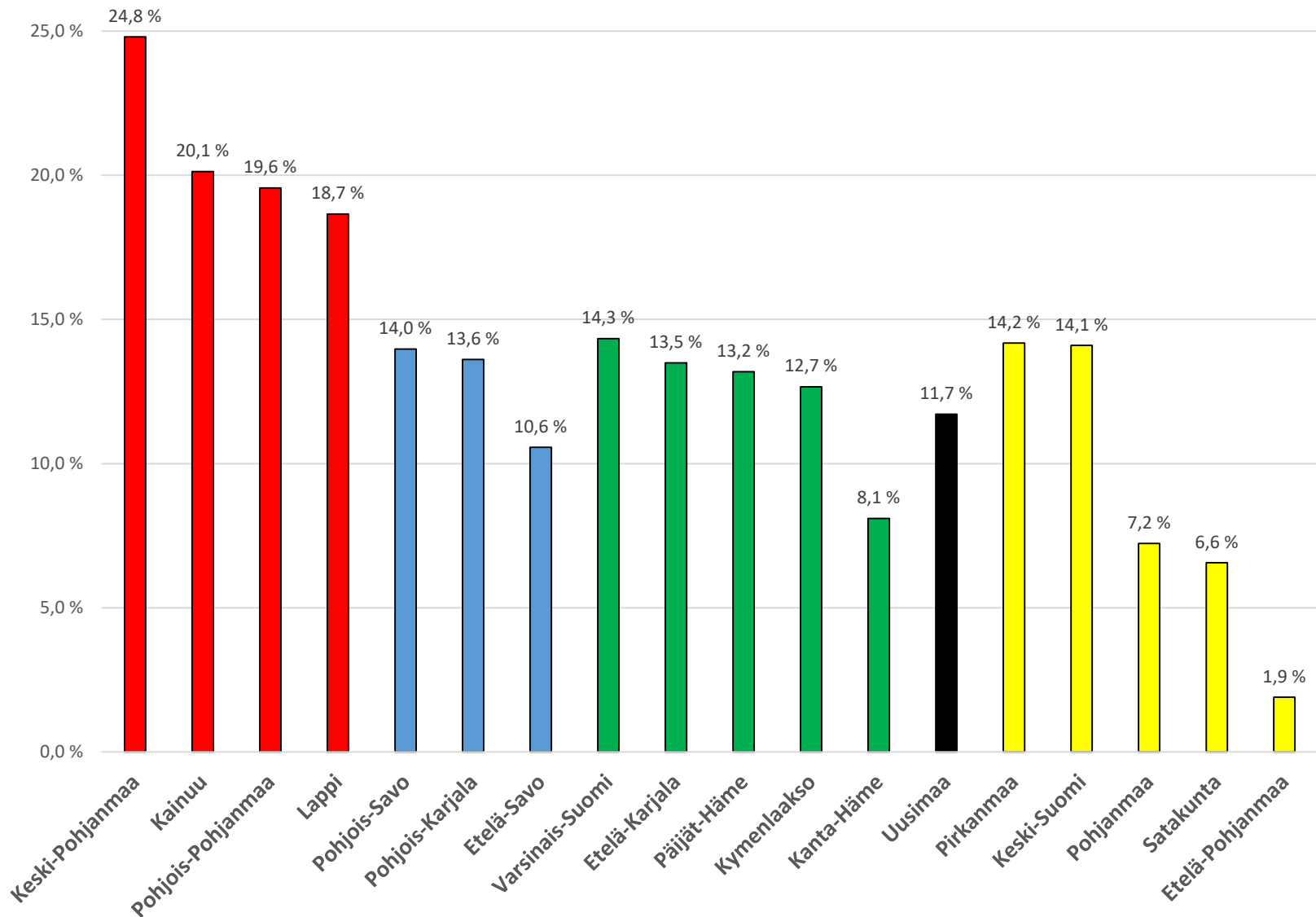

Aikajana 4/2019

Länsi-Suomen kasvu on ollut nykyisellä ohjelmakaudella suuralueista heikointa.

Kovin kasvu on ollut Pohjois-Suomessa liki 20 %.

Yritysten liikevaihtojen kasvu maakunnittain 2013-2018

Aikajana 4/2019

Keski-Suomen kasvu on ollut maakuntien 7. parasta, kasvu yhtä hyvää kuin Pirkanmaalla.

Pohjois-Suomen maakunnat ovat kaikki kärkipäässä.

Heikoin liikevaihtojen kasvu on ollut Etelä-Pohjanmaalla.

Pohjois-Suomen maakunnat

Itä-Suomen maakunnat

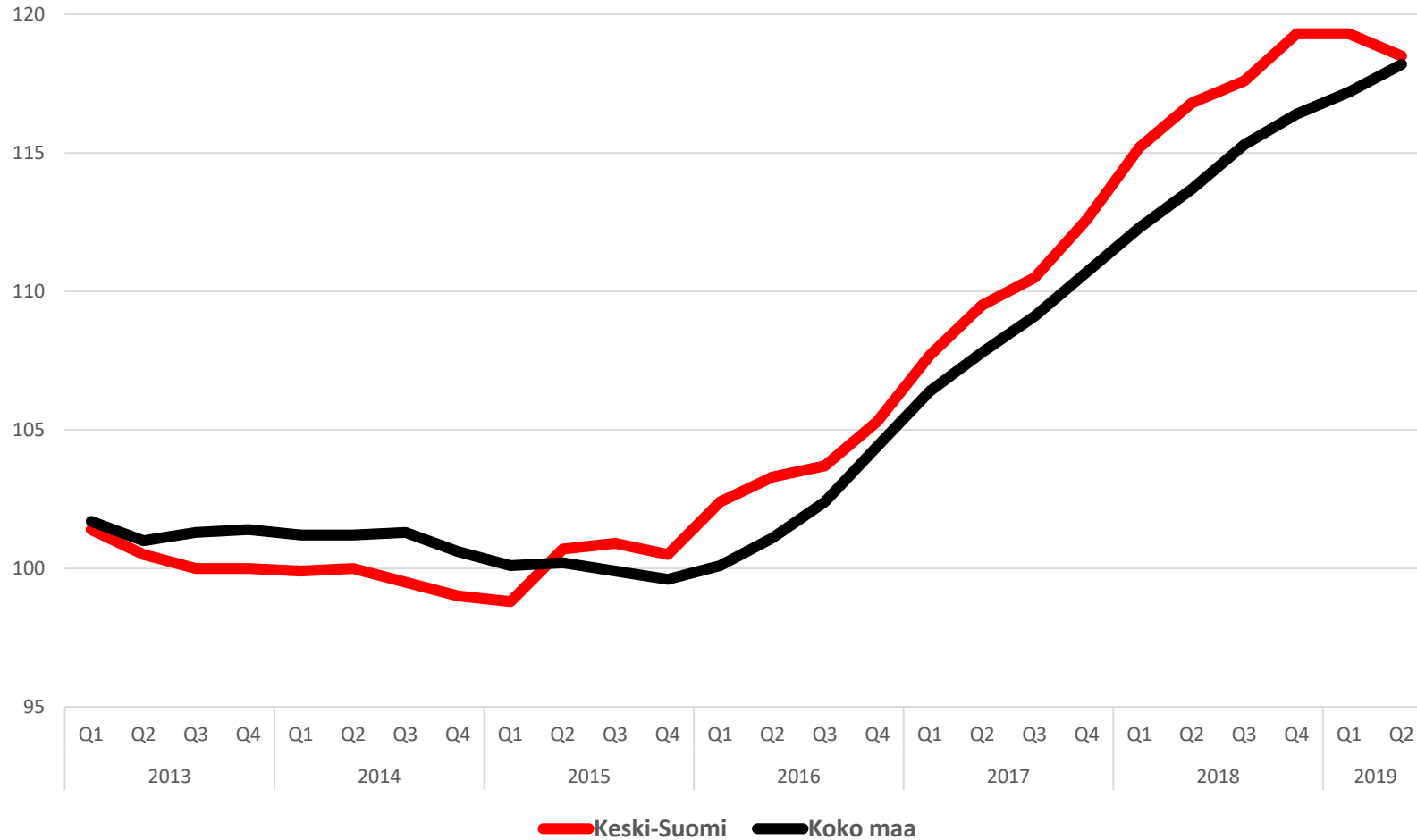
Etelä-Suomen maakunnat

Uusimaa

Länsi-Suomen maakunnat

Liikevaihtojen kasvu Keski- Suomessa 2013 - 2Q/2019

Keski-Suomen Aikajana 4/2019, yritysten liikevaihdon kehitys 2013-30.6.2019

Lähde: Tilastokeskus/asiakaskohtainen suhdannepalvelu
Indeksi 100 = 2015

Aikajana 4/2019

Trendi 2013 – 30.6.2019

Kasvu alkoi Keski-Suomessa syksyllä 2015, koko maassa syksyllä 2016.

Vuoden 2016 kasvu

- Keski-Suomi + 4,2 %
- koko maa + 1,3 %

Vuoden 2017 kasvu

- Keski-Suomi + 6,0 %
- koko maa + 6,5 %

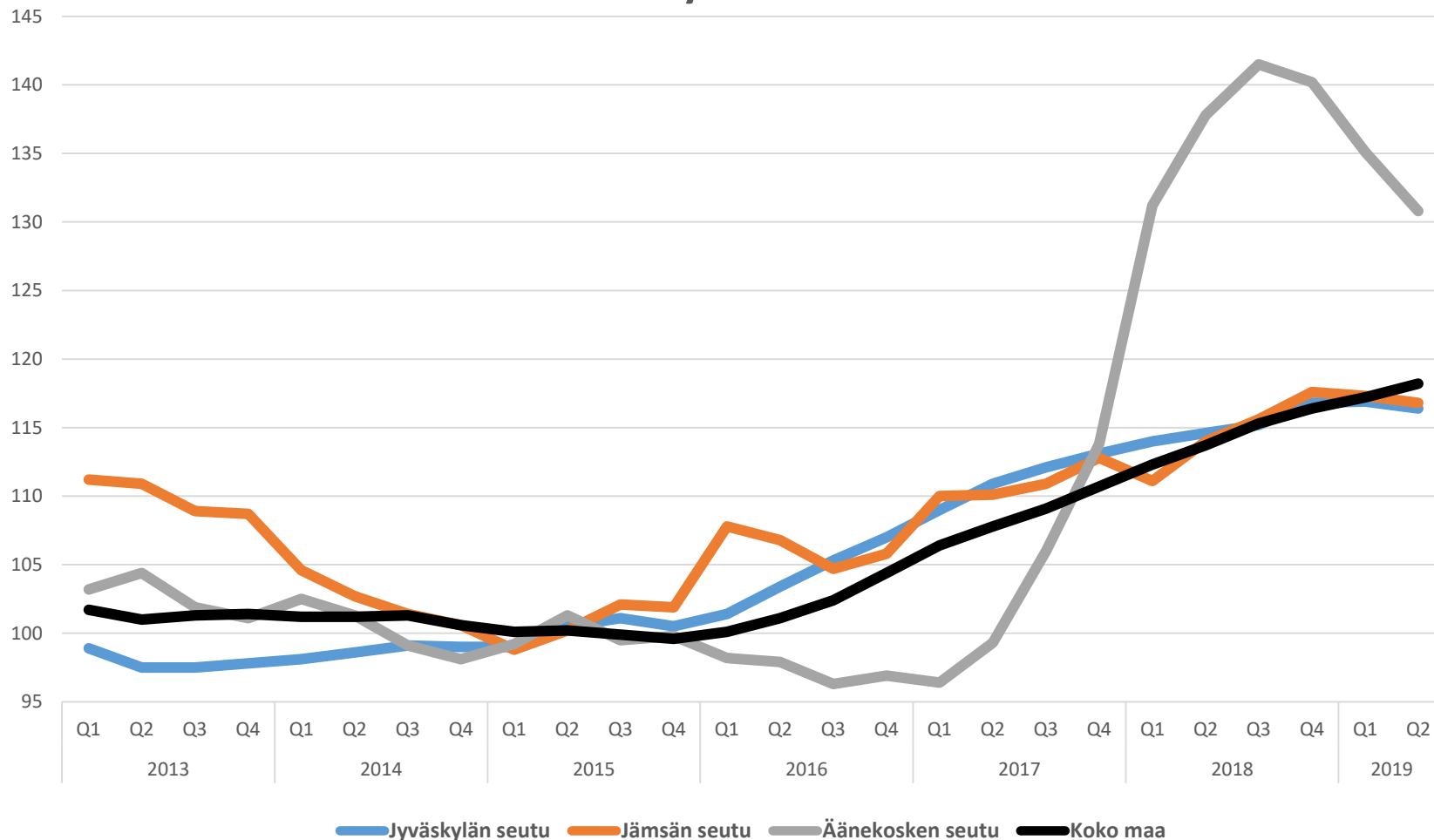
Vuoden 2018 kasvu

- Keski-Suomi + 4,4 %
- koko maa + 5,4 %

Kasvu 2Q/2019

- Keski-Suomi + 0,3 %
- koko maa + 3,5 %

Keski-Suomen Aikajana 4/2019, suurten seutujen liikevaihdon kehitys 2013-30.6.2019

Lähde: Tilastokeskus/asiakaskohtainen suhdannepalvelu
Indeksi 100 = 2015

Aikajana 4/2019 Trendi 2013 – 30.6.2019

Vuoden 2017 kasvu

- koko maa + 6,0 %
- Jyväskylän seutu + 6,4 %
- Äänekosken seutu + 6,3 %
- Jämsän seutu + 4,7 %

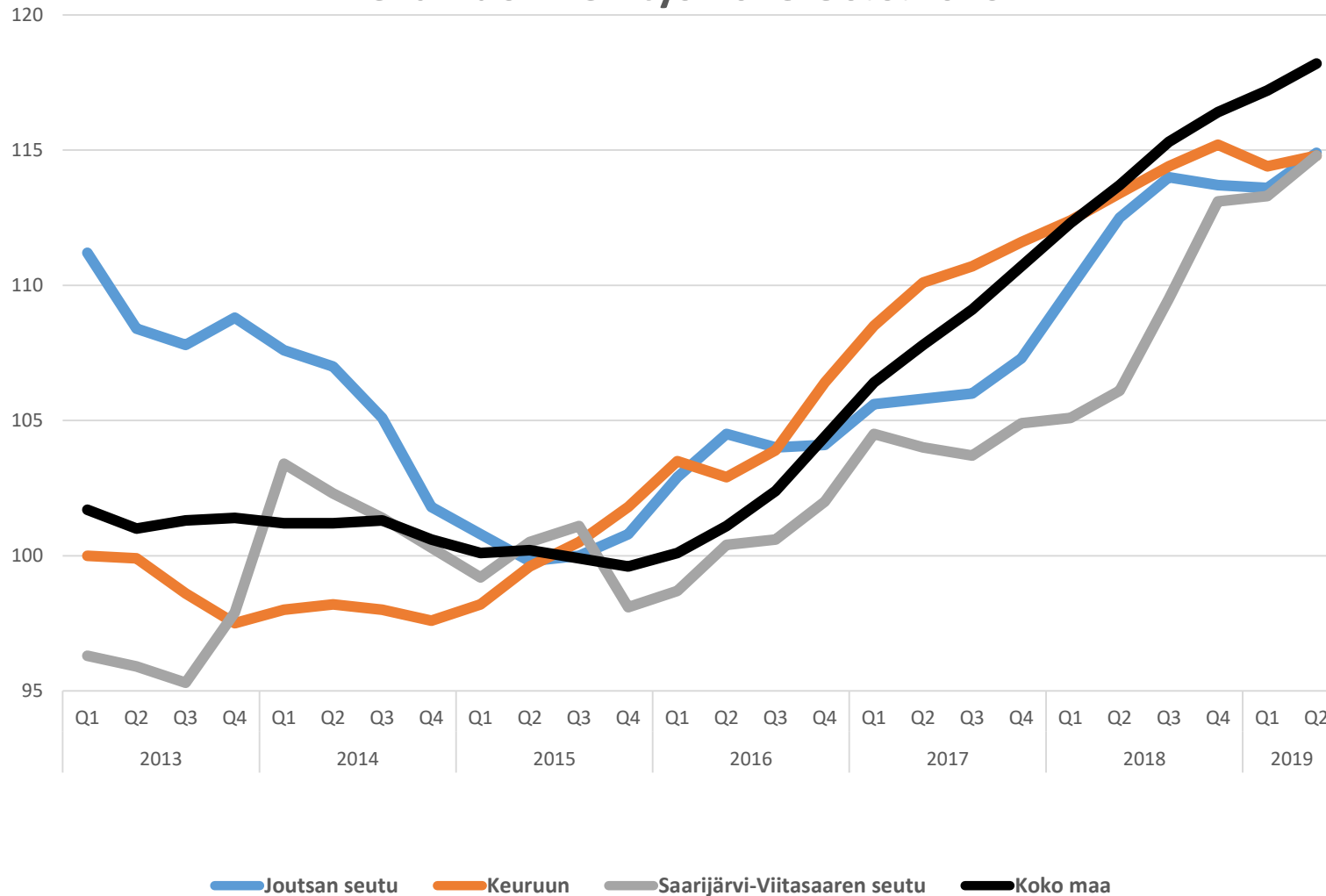
Vuoden 2018 kasvu

- Äänekosken seutu + 12,2%
- koko maa + 5,4 %
- Jyväskylän seutu + 3,7 %
- Jämsän seutu + 3,7 %

Kasvu 2Q/2019

- koko maa + 3,5 %
- Jämsän seutu + 2,1 %
- Jyväskylän seutu + 0,7 %
- Äänekosken seutu - 6,5 %

Keski-Suomen Aikajana 4/2019, pienten seutujen liikevaihdon kehitys 2013-30.6.2019

Aikajana 4/2019

Trendi 2015 – 30.6.2019

Vuoden 2017 kasvu

- koko maa + 6,0 %
- Keuruun seutu + 5,6 %
- Saarijärven-Viitasaaren seutu + 3,9 %
- Joutsan seutu + 2,3 %

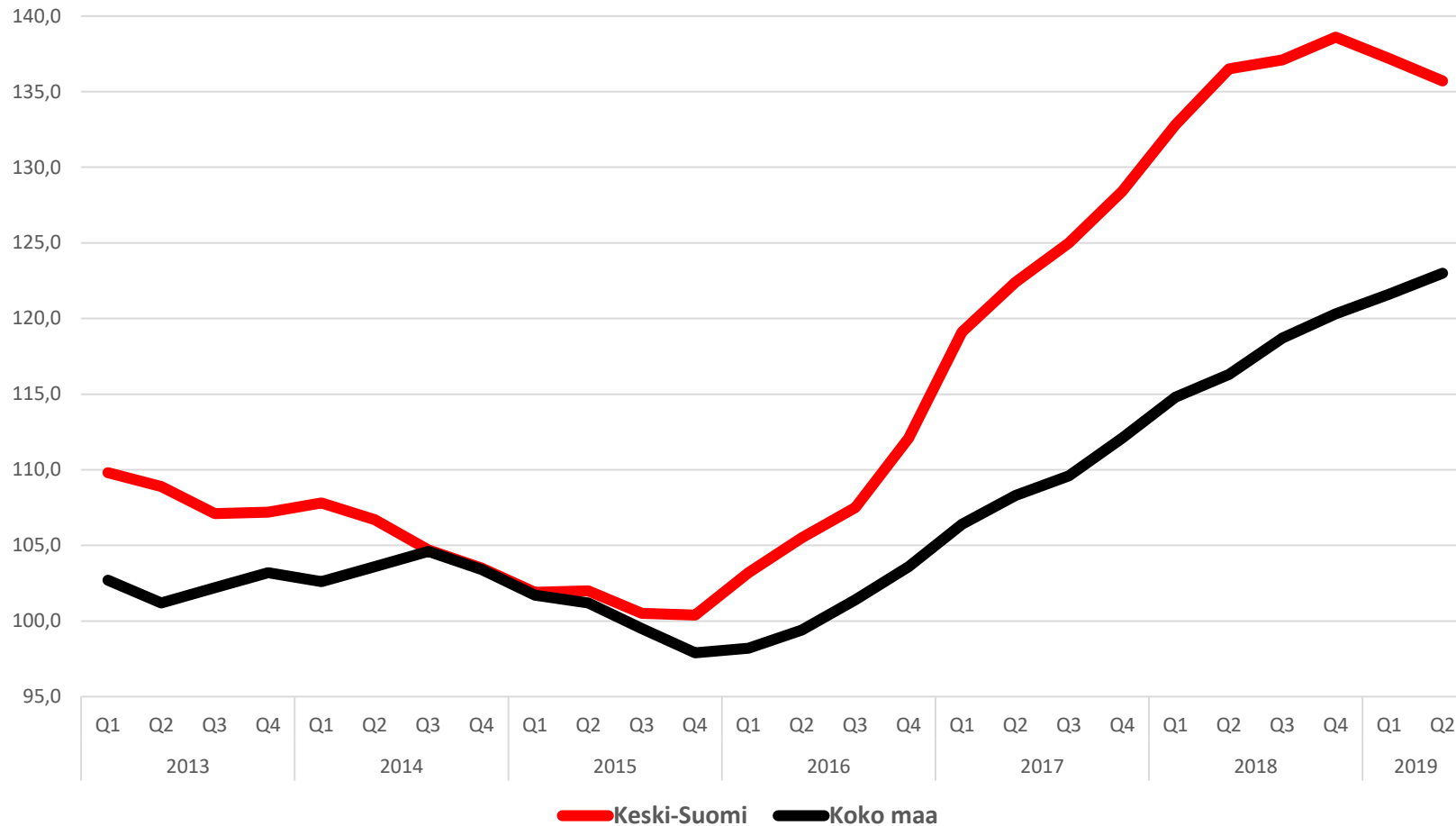
Vuoden 2018 kasvu

- koko maa + 5,4 %
- Saarijärven-Viitasaaren seutu + 3,6 %
- Keuruun seutu + 3,4 %
- Joutsan seutu + 3,1 %

Kasvu 2Q/2019

- Saarijärven-Viitasaaren seutu + 5,6 %
- koko maa + 3,5 %
- Joutsan seutu + 3,2 %
- Keuruun seutu + 1,0 %

Keski-Suomen Aikajana 4/2019, viennin määrän kehitys 2013-30.6.2019

Aikajana 4/2019

Trendi 2013 – 30.6.2019

Vuoden 2016 viennin kasvu

Keski-Suomi + 6,4 %

Koko maa + 0,5 %

Vuoden 2017 viennin kasvu

Keski-Suomi + 16,6 %

Koko maa + 8,4 %

Vuoden 2018 viennin kasvu

Keski-Suomi + 9,1 %

Koko maa + 7,5 %

Kasvu 2Q/2019

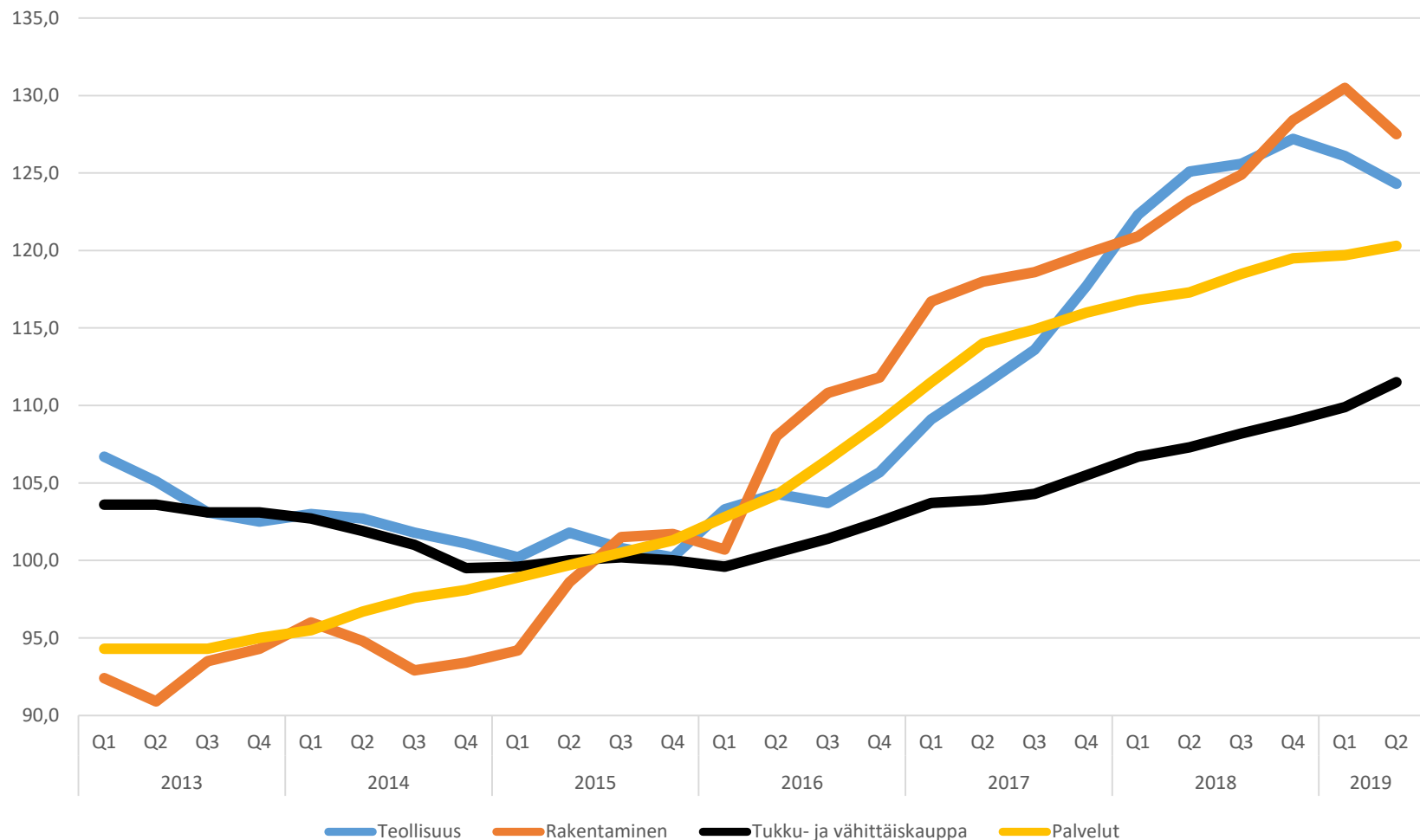
Keski-Suomi - 4,1 %

Koko maa + 5,5 %

Lähde: Tilastokeskus/asiakaskohtainen suhdannepalvelu

Indeksi 100 = 2015

Keski-Suomen Aikajana 4/2019, päätoimialojen liikevaihdon kehitys 2013-30.6.2019

Aikajana 4/2019 Trendi 2013 – 30.6.2019

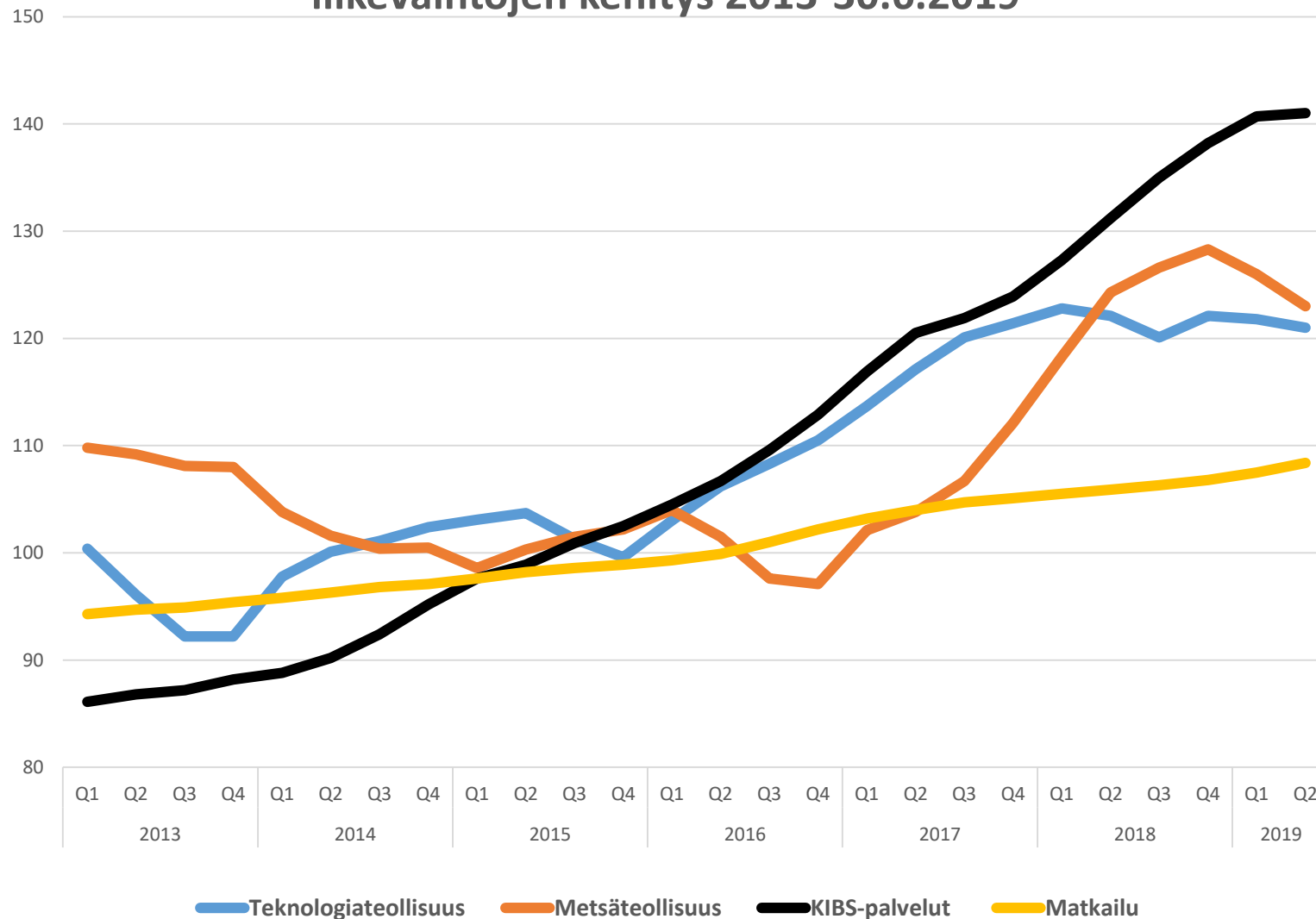
Vuoden 2018 kasvu

- Teollisuus + 11,2 %
- Rakentaminen + 5,1 %
- Palvelut + 3,4 %
- Tukku- ja vähittäiskauppa + 3,3 %

Kasvu 2Q/2019

- Tukku- ja vähittäiskauppa + 3,8 %
- Palvelut + 2,2 %
- Rakentaminen + 1,2 %
- Teollisuus - 2,8 %

Keski-Suomen Aikajana 4/2019, kärkitoimialojen liikevaihtojen kehitys 2013-30.6.2019

Aikajana 4/2019 Trendi 2013 – 30.6.2019

Vuoden 2018 kasvu

- Metsäteollisuus + 17,2 %
- KIBS –palvelut + 9,1 %
- Teknologiateollisuus + 3,5 %
- Matkailu + 0,3 %

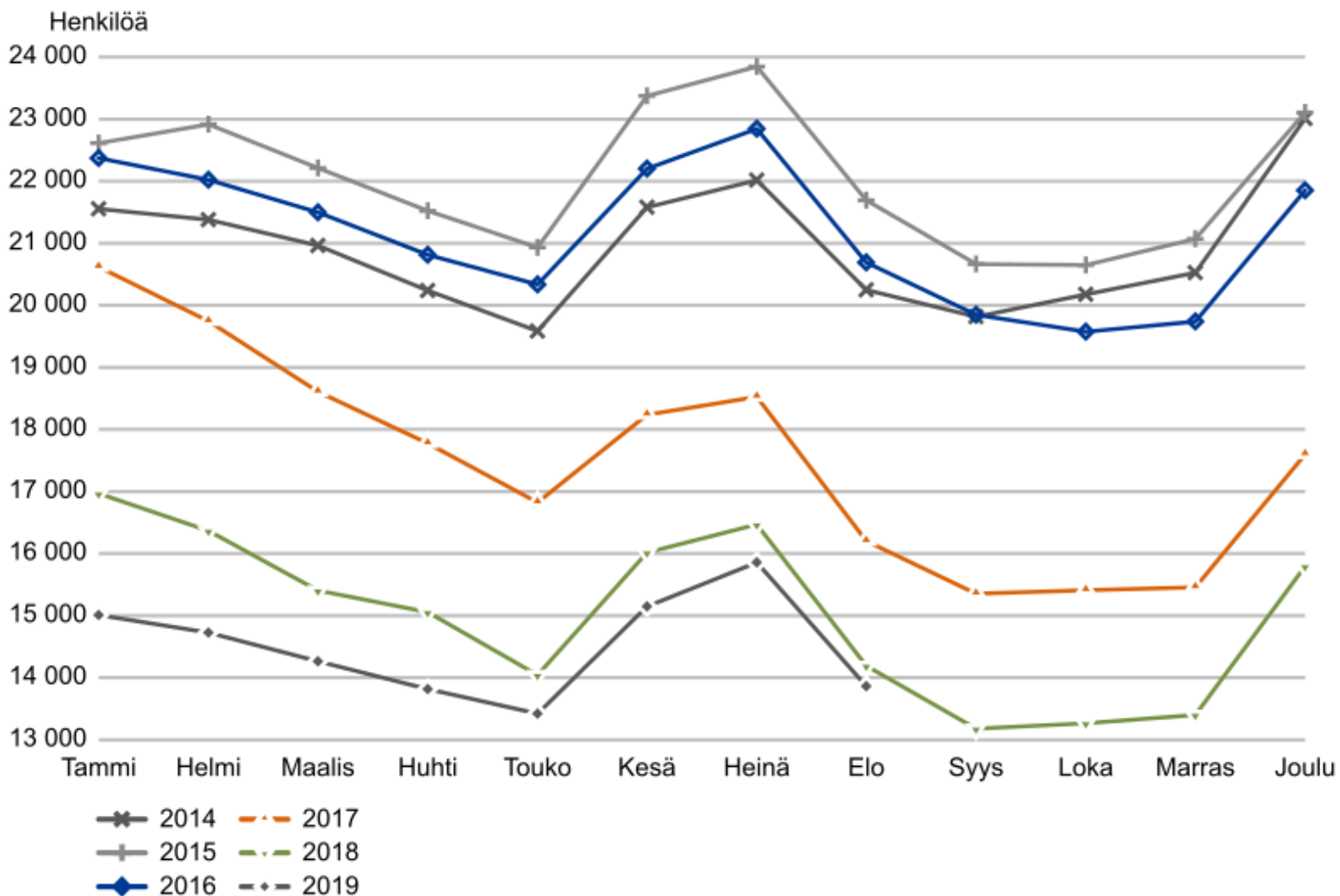
Kasvu 2Q/2019

- Matkailu + 4,6 %
- KIBS –palvelut + 0,9 %
- Teknologiateollisuus - 2,7 %
- Metsäteollisuus - 3,1 %

Työttömyyden kehitys Keski- Suomessa 2014 - 2Q/2019

TYÖTTÖMAT TYÖNHAKIJAT, KUUKAUSIVERTAILU

Keski-Suomi

TEM Työnvälitystilasto / Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Aikajana 4/2019

Yritysten liikevaihtojen kasvu näkyy suoraan työttömyyden laskuna. Mitä parempi talouskasvu, sitä enemmän työttömyys laskee. Talouskasvu hiipuesssa myös työttömyyden lasku pienenee.

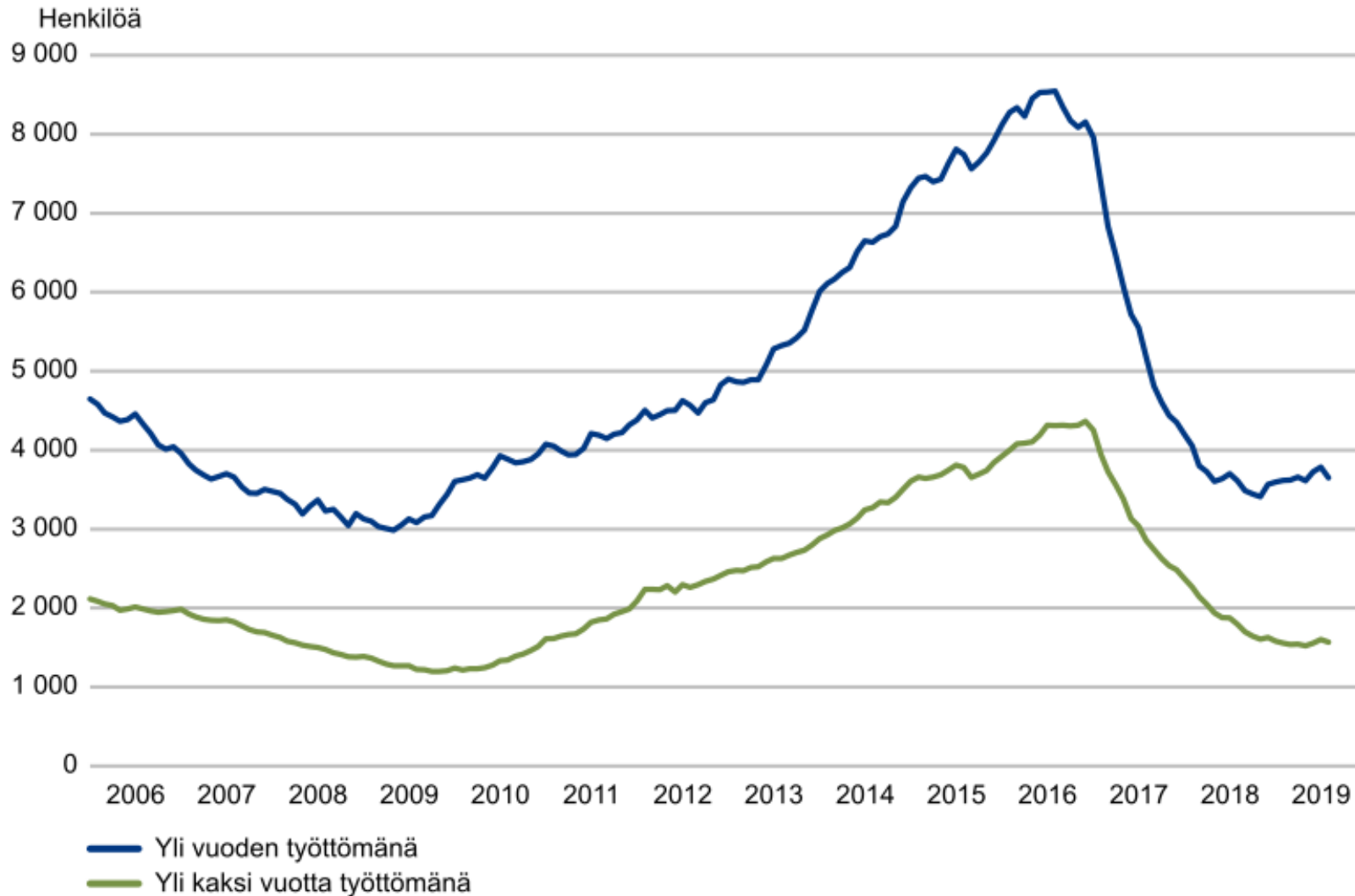
Vuonna 2017 työttömien määrä väheni 19,5 %.

Vuonna 2018 työttömien määrä väheni 10,3 %.

Elokuussa 2019 työttömien määrä väheni edellisvuodesta 2,3 %.

PITKÄAIKAISTYÖTTÖMÄT KUUKAUDEN LOPUSSA

Keski-Suomi

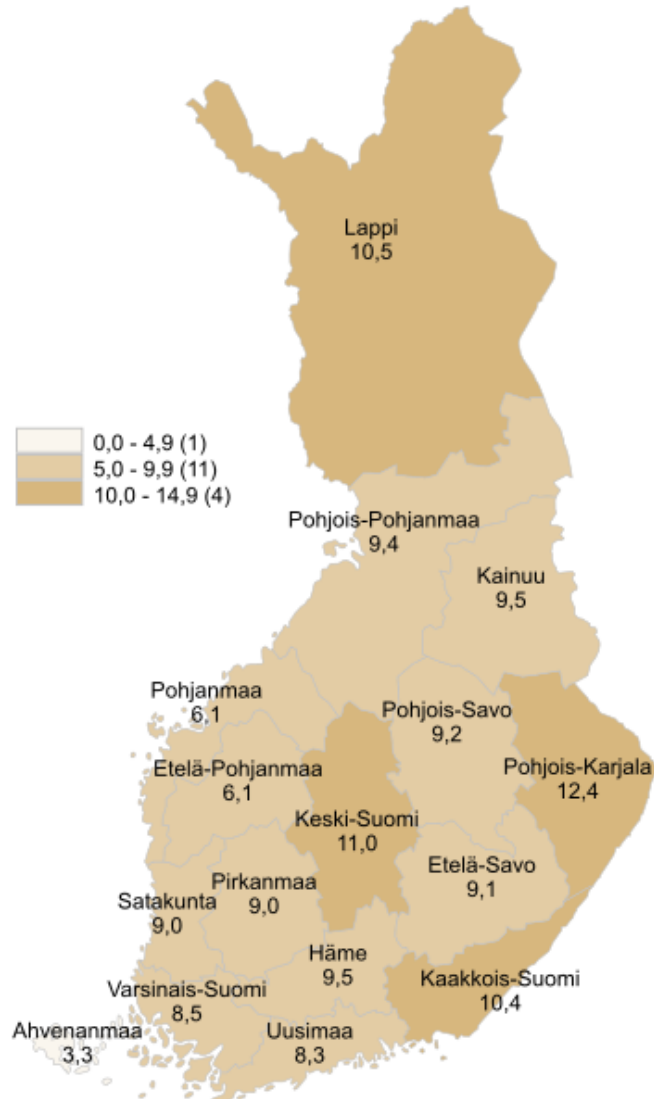

Aikajana 4/2019

Elokuun lopussa yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä oli 3 649, mikä on 37 enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Keski-Suomessa pitkäaikaistyöttömiä kaikista työttömistä työnhakijoista oli 26,3 % ja koko maassa 27,3 %.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta ELY-keskuksittain

TEM Työnvälitystilasto / Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Aikajana 4/2019

Keski-Suomen hyvä talouskasvu ei ole pystynyt vähentämään työttömyyttä riittävästi.

Vaikka työttömien määrä on vähentynyt neljässä vuodessa 8222 työttömällä, niin silti Keski-Suomen työttömyysaste oli elokuussa maan toiseksi korkein.

Jotta työttömyyden lasku jatkuisi, niin tarvitaan lisää sekä julkisia, että yksityisiä investointeja.

Tuoteseloste

Tietojen lähteenä on Tilastokeskuksen asiakaskohtainen suhdannepalvelu. Lisäksi tietoja on täydennetty muutamilla muilla Tilastokeskuksen tiedoilla (väestö, työttömyysaste sekä liikevaihto per asukas).

Liikevaihto lasketaan ilman arvonlisäveroa. Kuvattava liikevaihto voi sisältää joitakin tuloslaskelman liikevaihtoon kuulumattomia eriä, kuten käyttöomaisuuserien myyntejä, muita tuottoja, satunnaisia eriä, käänteisesti verovelvollisia ostoja, tuotteiden omaa käyttöä ja agentuurien myyntiä. Poikkeukselliset erät poistetaan laskennasta.

Henkilöstömäärä-indikaattorilla tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää kalenterikuukauden aikana. Esimerkiksi kaksi puolipäiväistä työntekijää vastaa yhtä kokopäivätyöllistä. Henkilöstömääräindikaattori tuotetaan yritysrekisterin kahden vuoden takaisesta henkilöstömäärätiedosta sekä ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasummakehityksen perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon kehityksen perusteella. Yrityksille, joilta ei ole kahden vuoden takaista henkilöstötietoa, lasketaan henkilöstömäärä jakamalla yrityksen palkkasumma toimialan keskipalkalla.

Vientitiedot ovat osa liikevaihtoa. Vienti koostuu verottomasta liikevaihdosta, EU:n sisäisestä viennistä ja EU-alueen ulkopuolisesta viennistä. Liikevaihdon tavoin vientiin ei sisällytetä arvonlisäveroa.

Trendisarja kuvaa kehityksen suuntaa pidemmällä aikavälillä. Trendin loppupään tulkinnassa on hyvä noudattaa harkintaa, sillä trendikuvaajan loppuosa muuttuu usein tulevien kuukausitietojen päivittämisen jälkeen. Trendin rinnalla kannattaa tutkia myös alkuperäisen indeksin käyttäytymistä. Trendikuvaaja soveltuu hyvin myös eri toimialojen sekä alueiden väliseen vertailuun.